

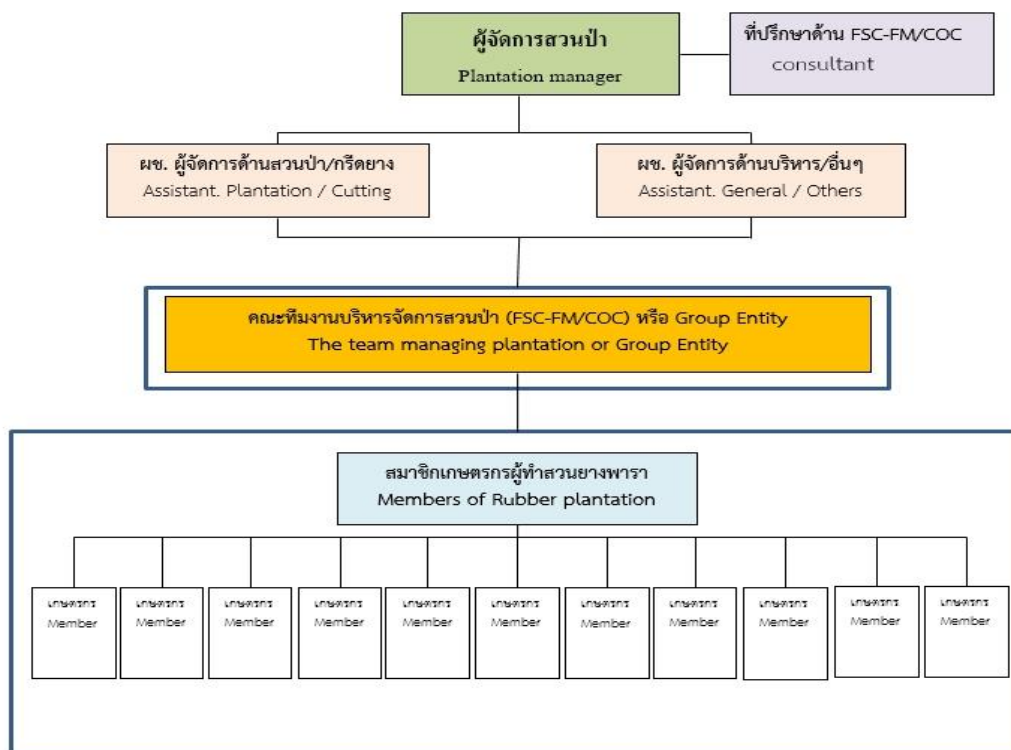
**คำอธิบายของทรัพยากรป่าไม้ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตการจัดการ
ข้อจำกัดของสิ่งแวดล้อม การใช้ที่ดินและสถานะของการถือครอง ภาวะทางสังคมและ
เศรษฐกิจ และข้อมูลโดยรวมของที่ข้างเคียง**

3.1 โครงสร้างการบริหารงานสวนป่า บริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด

บริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด มีนโยบายสนับสนุนการจัดการสวนป่าตามมาตรฐาน FSC โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ไม้ผิดกฎหมาย หรือไม้ที่ไม่ได้รับการยอมรับและผลิตภัณฑ์ไม้เป็นไม้ที่มาจากป่าธรรมชาติจัดทำระบบการให้การรับรองยางพารา (Cup Lump) และผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา เพื่อเป็นการรับประกันว่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากแปลงปลูกไม้ยางพาราที่มีการจัดการป่าไม้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักการสำคัญคือความถูกต้องตามกฎหมายของประเทศที่ผืนป่าตั้งอยู่ สิทธิในการใช้ที่ดินบนผืนป่านั้น สิทธิของชนพื้นเมืองดั้งเดิมที่อยู่ในป่านั้นและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ให้คุ้มค่าที่สุด และเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของลูกค้าในระดับโลก

ดังนั้น บริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด จึงแต่งตั้งคณะทีมงานบริหารจัดการสวนป่าหรือ Group Entity เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำระบบการจัดการสวนป่า รวมถึงการควบคุมการเคลื่อนย้ายยางพารา เช่น ยางก้อนถ้วย (Cup Lump) ระบบ FSC-FM/COC ระบบการตรวจติดตาม (Monitoring) และกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งมีโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้.-

โครงสร้างการบริหารงานสวนป่า บริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด

ภาพที่ 3.1 โครงสร้างการบริหารงานสวนป่า บริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด

3.2

ลำดับที่	ปี พ.ศ.	จำนวนพื้นที่สวนป่า (ไร่)	สมาชิก/แปลง	จำนวน Group Entity	หมายเหตุ
1	2563	3,189.95	68	12	
2	2564	4,189.95	118	12	
3	2565	5,189.95	168	12	
4	2566	6,189.95	218	12	
5	2567	7,189.95	268	12	

ขนาดพื้นที่สวนป่าและขนาดโครงสร้างของกลุ่มบริหารจัดการ (Group Entity)

ตารางที่ 3.2 ขนาดพื้นที่สวนป่าและขนาดโครงสร้างของกลุ่มบริหารจัดการ (Group Entity)

หมายเหตุ

1. แผนการรับสมัครสมาชิกสวนป่า 1,000-2,000 ไร่/ปี หรือ จำนวน 50 ราย/ปี(เฉลี่ยรายละ 20-30 ไร่)
2. Group Entity 1 คน รับผิดชอบพื้นที่สวนป่า 1,000-2,000 ไร่ หรือจำนวน 50 ราย (รับผิดชอบพื้นที่ 1 จังหวัด)

3. Group Entity สูงสุด 15 ท่าน

4. จำนวนพื้นที่สูงสุดที่สามารถบริหารจัดการสูงสุด 20,000.- ไร่ (สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพพื้นที่สวนป่า, สภาพพื้นที่ทำงาน, ระยะทางการเดินทาง และประสบการณ์ทำงานของ Group Entity)

3.3 การรับรองการจัดการสวนป่าตามมาตรฐาน FSC

การรับรองการจัดการสวนป่า : คือ การขอรับรองจากหน่วยงานมาตรฐานป่าไม้ เพื่อรับรองการดำเนินงานสวนป่า

อายุของใบรับรอง : 5 ปี

ประเภทของการรับรอง : แบบกลุ่ม (Group certification) **Type 1** กลุ่มแบบความรับผิดชอบร่วมกัน

ชื่อการรับรอง : FSC-FM ตามมาตรฐานของ FSC (Forest Stewardship Council)

ปีที่ 1 : ตรวจรับรอง (Pre - Audit และ Audit)

ปีที่ 2-5 : ตรวจติดตาม (Surveillance)

บริษัทที่รับรองมาตรฐาน FSC : คือ BV บริษัท บูโร เวิร์ทส์ เซอทิฟิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด
Bureau Veritas Certification (Thailand) Ltd.

มาตรฐานที่ใช้ตรวจรับรอง : 1. FSC-STD-01-001 V4-0 EN

2.SLIMFs certification (FM-BV referential Thailand for-SLIMF-version 2.0) (SLIMF

คือ พื้นที่เกษตรกรรมหนึ่งแปลง ไม่เกิน 100 เฮกตาร์ หรือ 625 ไร่) SLIMF ย่อมาจาก Small or low-intensity managed forest

3. FSC FM Group Certification FSC-STD-30 -005 (V 1-0) EN

4. FSC-STD-30-001a-EN-FSC-List-highly-hazardous-pesticides

5. FSC-STD-50-001 V1-2 (มาตรฐานการใช้สัญลักษณ์)

6. หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <https://ic.fsc.org/en>

ประเภทของกลุ่มการรับรอง : ประเภทที่ 1 : กลุ่มแบบความรับผิดชอบผสมปนกัน

คือทั้งเกษตรกรสมาชิกและผู้จัดการสวนป่า มีความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน

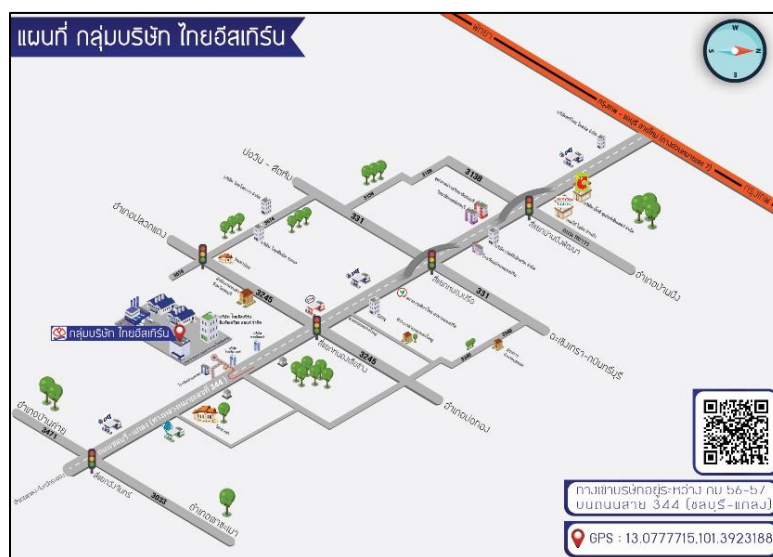
สินค้าที่ขอรับรอง : ยางก้อนถ้วย (Cup Lump) N7.1 Rubber/ Latex

บริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด เริ่มตั้งเมื่อปี พ.ศ.2541 สำนักงานแห่งใหญ่ ตั้งอยู่เลขที่ 138 หมู่ที่ 2 ตำบลเขาชก อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี 20190 จำนวนพนักงาน ทั้งหมด 269 คน เป็นคนไทย 74 คน คนงานต่างด้าว 195 คน สามารถติดต่อได้ที่ เบอร์โทรศัพท์ 038-168555 โทรสาร 038-168559 เว็บไซต์ <https://www.thaieasterngroup.com/eqr.php> ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับทำการผลิตยางแท่ง STR 10 , STR 20 , STR CV ซึ่งมีกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสวนยางพาราเข้าร่วมโครงการการจัดการอย่างยั่งยืน (FSC-FM) จำนวน 68 ราย 101 แปลง เนื้อที่ประมาณ 3,189.95 ไร่ โดยที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน, สปก.4-01 ข) ของเกษตรกรและมีการได้มาซึ่งที่ดินถูกต้องตามขั้นตอนทางกฎหมาย

ระหว่างเส้นรุ้งที่	13°04'40"
--------------------	-----------

ระหว่างเส้นแวงที่	101°23'13"
พิกัด UTM 47 P (Map datum : WGS 1984)	758856 E 1446949 N

ตารางที่ 2.1 ที่ตั้งบริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด

ภาพที่ 2.1 แสดงที่ตั้งบริษัท อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด และสำนักงาน FSC-FM/COC

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	พื้นที่	จังหวัด
1	EQR013, EQR023-1, EQR023-2, EQR024, EQR025-1, EQR025-2, EQR026, EQR027, EQR028-1, EQR028-2, EQR029, EQR031, EQR032, EQR033-1, EQR033-2, EQR034, EQR035-1, EQR035-2, EQR036-1, EQR036-2, EQR037, EQR038-1, EQR038-2, EQR039, EQR040, EQR041, EQR042, EQR043, EQR044, EQR045, EQR046, EQR047, EQR049-5, EQR049-6, EQR049-7, EQR049-8, EQR049-9, EQR051-1, EQR051-2, EQR054, EQR055, EQR056-1, EQR056-2, EQR058, EQR059, EQR060, EQR065, EQR066, EQR067, EQR068-1, EQR068-2, EQR068-3	1,146.41	จันทบุรี
2	EQR007, EQR008-1, EQR008-2, EQR010, EQR011, EQR012, EQR014, EQR015, EQR016, EQR017-1, EQR017-2, EQR018, EQR019, EQR020, EQR021, EQR022	433.55	ฉะเชิงเทรา
3	EQR001-1, EQR001-2, EQR001-3, EQR002, EQR003, EQR050-1, EQR050-2, EQR050-3, EQR050-4, EQR057	240.50	ชลบุรี
4	EQR048-1, EQR048-2, EQR048-3, EQR049-1, EQR049-2, EQR049-3, EQR049-4, EQR052, EQR053	1,043.22	ตราด
5	EQR004, EQR-005, EQR006-1, EQR006-2, EQR006-3	122.73	ระยอง
6	EQR061, EQR062, EQR063-1, EQR063-2, EQR064	114.12	ปราจีนบุรี
7	EQR030-1, EQR030-2, EQR030-3	89.42	สระแก้ว
รวมทั้งสิ้น		3,189.95	

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงที่ตั้งพื้นที่สวนป่า (EQR 0001-EQR 0068) จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สระแก้ว ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา

2.2 สภาพภูมิประเทศ

สวนป่าบางพารากลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนของ อี.คิว.รับเบอร์ จำกัด อยู่ในพื้นที่ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา พื้นที่มีสภาพภูมิประเทศที่หลากหลาย ภาค

ตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงสลับกับภูเขาสูงเตี้ยๆ มีชายฝั่งทะเลที่เรียบยาวและโค้งเว้า มีทิวเขาจันทบุรี อยู่ทางด้านชายฝั่งทะเลตะวันออก ทอดตัวไปทางด้านทิศตะวันตก จรดกับทิวเขาบรรทัด ซึ่งเป็นทิวเขาที่เป็นเส้นแบ่งเขต ระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา และมีแม่น้ำสายสำคัญอยู่หลายสาย ที่ไหลลงสู่อ่าวไทยได้แก่ แม่น้ำระยอง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำประแสร์ แม่น้ำตราด แม่น้ำบางปะกง

- แม่น้ำบางปะกง (แม่น้ำปราจีนบุรี) : เกิดจากการไหลมารวมกันของแม่น้ำหูนุมา กับแม่น้ำพระปรง ที่อำเภอ กบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตอนที่ไหลผ่านจังหวัดปราจีนบุรีเรียกว่า แม่น้ำปราจีนบุรี ตอนที่ไหลผ่านฉะเชิงเทราและ ชลบุรี เรียกว่า แม่น้ำบางปะกง ไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในภาค ตะวันออก มีความยาวประมาณ 230 กิโลเมตร

- แม่น้ำระยอง : เกิดจากเทือกเขาเรือแตกในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ไหลผ่านจังหวัดระยอง ลงสู่ทะเลใน อำเภอมะขาม จังหวัดระยอง มีความยาวประมาณ 70 กิโลเมตร

- แม่น้ำจันทบุรี: เกิดจากเทือกเขาสอยดาว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ไหลลงสู่ทะเลที่ตำบลปากน้ำแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความยาวประมาณ 100 กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสลับภูเขาสูงเตี้ยๆ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกมีเทือก เขาจันทบุรีทอดตัวไป ทางตะวันตกจรดกับเทือกเขาพนมดงรัก ซึ่งทอดยาวจากเหนือถึงใต้ เป็นเส้นแบ่งอาณาเขต ระหว่างไทยกับประเทศกัมพูชา ประชาธิปไตย มีแม่น้ำสาย สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำตราด แม่น้ำระยอง และแม่น้ำประแสร์ ซึ่งไหลลงสู่ทะเลอ่าว ไทย ชายฝั่งทะเลที่เรียบยาวโค้งเว้า ท้องทะเลตะวันออกเต็มไปด้วยกลุ่มเกาะน้อยใหญ่หลายแห่ง ที่สำคัญได้แก่ เกาะช้าง เกาะหมาก เกาะกูด ในภาคตะวันออก เกาะเสม็ด เกาะมัน จังหวัดระยอง เกาะล้าน เกาะสีชัง ในจังหวัดชลบุรี ส่วนบริเวณ ปากแม่น้ำเป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนโคลนตม ที่แม่น้ำสายต่าง ๆ พัดพามา เป็น บริเวณที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศน์ของสิ่งมีชีวิต

ภาคตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงสลับกับ ภูเขาสูงเตี้ยๆ มีชายฝั่งทะเลที่เรียบยาวและโค้งเว้า มี เทือกเขาจันทบุรีอยู่ทางด้านชายฝั่งทะเลตะวันออกทอดตัว ไปทางด้านทิศตะวันตก จรดกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็น เทือกเขาที่เป็นเส้นแบ่งเขตอาณาจักรของประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา และมีแม่น้ำสายสำคัญอยู่หลายสาย ที่ไหลลงสู่อ่าวไทย ได้แก่ แม่น้ำระยอง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำประแสร์ และแม่น้ำตราด

พื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงใต้มีขนาดเล็กกว่าภาคอื่นทั้งห้าภาคภาคนี้ประกอบด้วยจังหวัด 7 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี ตราด ระยอง ชลบุรีประจวบคีรีขันธ์ พุดสำเนียงไทยภาคกลาง แต่จะมีเสียงเพี้ยนไปบ้าง เช่น ใน จังหวัดจันทบุรีการแต่งกายมีลักษณะเช่นเดียวกับคนภาคกลางเดิมที่ภาคนี้ เรียกรวมกับคนภาคกลางแต่เนื่องจากลักษณะ ภูมิประเทศซึ่งต่างไปจากภาคกลาง ผลผลิตและภูมิอากาศคล้ายคลึงกับภาคใต้จึงมีลักษณะเด่นชัดของตนเองที่แยกออก ไป ได้

2.3 สภาพภูมิอากาศและอุตุนิยมวิทยา

มีภูมิอากาศ แบบมรสุมเขตร้อน ลมทะเลพัดผ่านตลอดปี อากาศอบอุ่นไม่ร้อนจัด บริเวณชายฝั่งทะเลเย็นสบาย ในฤดูฝนจะมีฝนตกชุกระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง ตุลาคมของทุกปี สามารถเก็บน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำเพียงพอสำหรับการใช้ อุปโภคบริโภคและอุตสาหกรรมในพื้นที่ได้ตลอดทั้ง อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 29.5 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิ สูงสุดในเดือนเมษายน วัดได้ 38.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม วัดได้ 17.8 องศาเซลเซียส ปริมาณ น้ำฝนจังหวัดระยอง เฉลี่ย อยู่ระหว่าง 1,000–2,000 มิลลิเมตร ต่อปี โดยที่ ฝนตกชุกที่สุดเฉลี่ย 1,800-2,000 มิลลิเมตร ต่อปีจะอยู่ที่บางส่วนของตำบลพังราด อำเภอแกลง รองลงมาเฉลี่ย 1,600-1,800 มิลลิเมตรต่อปี จะอยู่ในพื้นที่บางส่วนของอำเภอแกลง ที่ติดกับชายทะเล ปริมาณฝนเฉลี่ย 1,400-1,600 มิลลิเมตรต่อปี อยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอแกลง บางส่วนของอำเภอเมืองและบางส่วนของกิ่งอำเภอเขาชะเมา พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,200-1,400 มิลลิเมตรต่อปี ซึ่งจะอยู่ในพื้นที่ของอำเภอบ้านฉาง กิ่งอำเภอนิคมน้ำอ่าว อำเภอบ้านค่าย อำเภอปลวกแดง อำเภอวังจันทร์ และพื้นที่ส่วนใหญ่ของกิ่งอำเภอเขาชะเมา พื้นที่ที่แล้งที่สุด จะอยู่ที่ ตำบลหนองไร่ อำเภอปลวกแดง ซึ่งมี ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 1,000-1,200 มิลลิเมตร

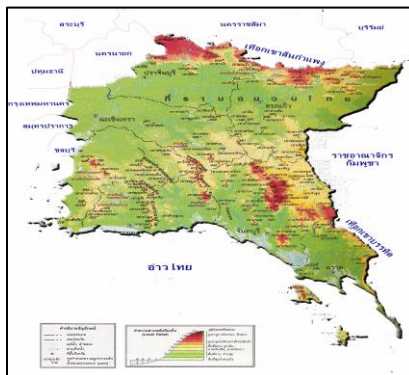
2.4 ทรัพยากรดิน

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบชายฝั่งที่เกิดจากการทับถมของตะกอน ที่ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทย เป็นเขตส่งเสริมอุตสาหกรรม มีประชากรถึง 48,926 ครอบครัว และประกอบอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกยางพารา จากรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2548 ซึ่งเป็นปีที่สำรวจ พบว่าจังหวัดระยอง มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี 22,726 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 401 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ในขณะที่ข้าวนาปรังปีเดียวกัน มีพื้นที่ปลูก 9,167 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 528 กิโลกรัมต่อไร่ รวมพื้นที่ทั้งนาปีและนาปรัง 31,893 ไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2550 อ้างโดย ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี, 2552)

2.5 อุทกวิทยาน้ำผิวดินและแหล่งน้ำ

1. ทรัพยากรดิน ภาคตะวันออกเป็นภาคที่ดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ โดยมีลักษณะของดินแตกต่างกัน ดังนี้
 - ดินบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ซึ่งอยู่ตามลุ่มแม่น้ำต่าง ๆ ใช้ในการเพาะปลูกข้าว บางบริเวณจะได้รับอิทธิพลจากแม่น้ำทะเลที่หนุนขึ้นมาท่วม ทำให้คุณภาพของดินไม่ดี
 - ดินบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นเขตที่ปลูกพืชบางประเภทได้ เช่น มะพร้าว
2. ทรัพยากรน้ำ แหล่งน้ำที่สำคัญของภาค ได้มาจาก 2 แหล่ง คือ
 - แหล่งน้ำบนผิวดิน ได้แก่ แม่น้ำสายต่าง ๆ อ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่าง ๆ
 - แหล่งน้ำใต้ดิน จะมีมากในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำบริเวณอื่น ๆ มีแหล่งน้ำใต้ดินน้อย เพราะลักษณะภูมิประเทศที่เป็นที่ราบลูกฟูก
3. ทรัพยากรแร่ ภาคตะวันออกมีแร่หลายชนิด แต่ปริมาณการผลิตยังไม่มากพอแร่ธาตุที่สำคัญ ได้แก่
 - แร่เหล็ก พบมากที่จังหวัดชลบุรี และระยอง

- แร่แมงกานีส พบที่ระยอง
- แร่พลวง แหล่งผลิตอยู่ที่จังหวัดจันทบุรี และระยอง
- แร่ทรายแก้ว ใช้ในกิจกรรมอุตสาหกรรมผลิตแก้ว พบมากที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
- แร่รัตนชาติ เป็นแร่ธาตุที่มีความสำคัญของภาค พบมากที่จังหวัดจันทบุรีโดยเฉพาะ ทับทิมสยาม ที่มีชื่อเสียง

ภาพที่ 2.2 แหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สระแก้ว ปราจีนบุรี และ ฉะเชิงเทรา

2.6 ข้อมูลด้านอาชีพ

อาชีพในภาคนี้ส่วนใหญ่เป็นพืชสวนพืชไร่ การประมง มีการทำงานเป็นส่วนน้อย พืชสวนที่สำคัญได้แก่ เงาะ ส่วนพืชไร่ มี อ้อย มันสำปะหลัง และสับปะรด การประมงทำกันตามชายฝั่งโดยทั่วไปและมีการเลี้ยงกุ้งกันในจังหวัดส่วน การทำ นา ทำกันในจังหวัดฉะเชิงเทราและปราจีนบุรีบ้าง นอกจากอาชีพดังกล่าว ในจังหวัดจันทบุรีและตราด ในปัจจุบัน แม้ว่าจำนวนพลอยดิบจะลดลงไปมาก แต่จังหวัดจันทบุรียังเป็นศูนย์กลางของการเจียรไนพลอยที่สำคัญโดยการนำเอา พลอยต่างประเทศมาเจียรไน

2.7 สภาพทางสังคม

พื้นที่ส่วนใหญ่ในภาคกลางเป็นที่ราบลุ่มและเป็นแหล่งผลิตเกษตรที่สำคัญของประเทศ คนในพื้นที่เดิมจึงมี พื้นฐานมาจากสังคมภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อพื้นที่ปรับเปลี่ยนไปสู่ภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น นอกจากคนในพื้นที่ จะปรับเปลี่ยนไปเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมด้วยแล้ว ยังมีแรงงานที่ย้ายถิ่นเข้ามาในแหล่งอุตสาหกรรมด้วย เช่น ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ระยอง ชลบุรี จึงทำให้มีการขยายตัวในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เช่น อพาร์ทเมนท์ บ้านเช่า หอพัก รวมไปถึงห้างสรรพสินค้าเพื่อรองรับการอุปโภคบริโภคของคนในพื้นที่ แต่ยังไม่ปัญหาแรงงานต่างด้าวมากนัก ยกเว้นในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 เช่น สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ที่เน้นการประกอบธุรกิจการประมง ซึ่งจะมี แรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากแรงงานไทยมักไม่ทำงานนี้ เพราะเป็นงานหนัก ต้องอาศัยความอดทนสูง และ ต้องอยู่ในทะเลเป็นเวลานาน จึงกลายเป็นผลกระทบทางสังคมทางหนึ่ง หากยังไม่ได้รับการบริหารจัดการที่ดี การขยายตัว ในภาคอุตสาหกรรมของหลายพื้นที่ นอกจากดึงดูดแรงงานทางตรงในภาคอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่แล้ว ยังทำให้เกิด ธุรกิจการค้าและบริการที่ต่อเนื่องอีกมากมายด้วย เช่น ธุรกิจซ่อมบำรุง รับเหมาก่อสร้าง ติดตั้งอุปกรณ์เครื่องจักร ธุรกิจ รับส่งคนงาน รักษาความปลอดภัย ตัวแทนจำหน่ายต่างๆ ฯลฯ ซึ่งทำให้มีเจ้าของธุรกิจและแรงงานเข้ามาอีกมากด้วย

และทำให้โครงสร้างทางสังคมของพื้นที่ปรับเปลี่ยนไป ตามโครงสร้างประชากรทั้งที่เข้าไปตั้งภูมิลำเนา และที่เป็นประชากรแฝงในพื้นที่

ตราประจำจังหวัด	ชื่อจังหวัดอักษรไทย	ชื่อจังหวัดอักษรโรมัน	จำนวนประชากร (คน)	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
	จันทบุรี	Chanthaburi	534,459	6,338.0	84.32
	ฉะเชิงเทรา	Chachoengsao	709,889	5,351.0	132.66
	ชลบุรี	Chonburi	1,509,125	4,363.0	345.89
	ตราด	Trat	229,649	2,819.0	81.46
	ปราจีนบุรี	Prachinburi	487,544	4,762.4	102.37
	ระยอง	Rayong	711,236	3,552.0	200.23
	สระแก้ว	Sakaeo	561,938	7,195.4	78.09

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนประชากรในพื้นที่ภาคตะวันออก

อันดับ	จังหวัด	จำนวน (คน) (31 ธันวาคม 2558) ^[2]	จำนวน (คน) (31 ธันวาคม 2557) ^[3]	จำนวน (คน) (31 ธันวาคม 2556) ^[4]	จำนวน (คน) (31 ธันวาคม 2555) ^[5]	จำนวน (คน) (31 ธันวาคม 2554) ^[6]	จำนวน (คน) (31 ธันวาคม 2553) ^[7]
1	ชลบุรี	1,455,039	1,421,425	1,390,354	1,364,002	1,338,656	1,316,293
2	ฉะเชิงเทรา	700,902	695,478	690,226	685,721	679,370	673,933
3	ระยอง	688,999	674,393	661,220	649,275	637,736	626,402
4	สระแก้ว	556,922	552,187	550,937	548,342	545,596	544,100
5	จันทบุรี	531,037	527,350	524,260	521,812	516,855	514,616
6	ปราจีนบุรี	482,195	479,314	476,167	473,770	469,652	466,572
7	ตราด	229,435	224,730	224,010	222,855	222,013	220,921
—	รวม	4,644,529	4,574,877	4,517,174	4,465,777	4,409,878	4,362,837

ตารางที่ 2.4 แสดงการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในพื้นที่ภาคตะวันออก

2.8 ทรัพยากรป่าไม้

ป่าไม้ของภาคตะวันออกในปัจจุบันถูกทำลายลงไปมาก เพราะการขยายตัวของ การ อุตสาหกรรมทุกประเภท จังหวัดที่ยังมีป่าไม้หลงเหลืออยู่ คือ ปราจีนบุรี ลักษณะป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ผลัดใบ สัตว์ป่าในภาคตะวันออก เหมือนกับทุกภาคที่มีจำนวนลดน้อยลงแม้ว่าจะมีเขตอุทยานหลายแห่งในภาคตะวันออก คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว อุทยานแห่งชาติทุ่งสียัด (ฉะเชิงเทรา)